

Framhald av síðu 7

donsku stjórnina skal landskassaveðhaldið fyri tryggingar hjá Føroya Livstrygging falli burtur, og er uppskot til nýggja lóg um Føroya Livstrygging nú framleidd á tingi.

Eftir hesum uppskoti verða nýggjar tryggingar teknaðar í nýstovnaðum felagi uttan landskassaveðhald, meðan landskassaveðhaldið framvegis verður galdandi fyri tryggingar, teknaðar hjá Føroya Livstrygging, aðrenn nýggja lógin kemur í gildi.

Virkar upplýsing fyrribyrgjandi móti rúsevnmisbrúki?

Í samband við bilkoyring, rúsdrekkamisbrúk og øðrum rúsevnmisbrúki, verður mangan sagt, at tað ræður um meira upplýsing eitt nú í skúlanum, o.s.fr. Hinvegin verður eisini borið fram, at tað visir seg torført at ná just tey, sum ein heldur vera mest í »risiko«.

Rúsdrekka- og narkotikaráðið hevur gjørt hetta evnið til høvuðstema á ársfundi leygdagin 5. april kl. 14 á Hotel Hafnia, har øll eru vælkomn at vera við. Ráðið skal árliga bjóða teimum, sum faast við rúsevnmál o.l. til ársfund, og síðvenja hevur verið at taka eitt høvuðsevni upp.

Ætlanin er eisini hesaferð at hava norðurlenskan gest. Danski psykologurin Morten Nissen, sum bæði hevur arbeitt við viðgerð av rúsevnmisbrúkarum og eisini hevur verið við í verkætlan »Sundhed, menneske og kultur«, har m.a. heilsuupplýsing er ein partur, skal verða gestarðari um omanfyri nevnda høvuðsevni.

Her skal fyrst sigast eitt sindur um, hvat vit vita um týðningin av upplýsing.

Søguliga vita vit í Føroyum, at upplýsing hevur havt stóra ávirkan til fráhald; hetta hevur oftast verið knytt at rúslum, sum hava verið uppi í tíðini, eitt nú kristiligar rúslur, fráhaldsrúslur, logurúrslan NIOGT, Blái Krossur og AA-rúslar. Virkar upplýsing, sum ikki er knytt at rúslum, sum eru uppi í tíðini?

Í hesu, og møguliga einari grein afturat, fari eg undan ársfundinum at skriva nakkað um upplýsing sum fyrribyrgjandi. Eg fari í hesi grein at hella meg til Thorik Thorsen, sum í 1988 skrivaði eitt hefti um hetta. Hóas 9 ár síðani, er hetta neyvan gjørt betri seinna. Hann er eisini ein av teimum fáum donsku alkoholgranskarunum, sum torir at hava sína meining um støðuna og grundleggjandi metir, at um ikki samfelagið við tálming (restriktionum) gevur sama signal sum í upplýsing, er alkoholpolitikkur til fánýtis.

Í hesum heftinum »Opplýsning som forebyggelse« greiðir hann frá einari rúgvu av upplýsingartiløkum í Norðanlondum og vestur-

heiminum og um kanningar av møguligum úrslitum.

Upplýsing um alkohol, hash og onnur rúsevni verður ofta nevnd sum loysningurin, bæði manna millum og millum politikkarar. Flestu halda, at upplýsing er eitt sjálvsagt ambóð at byrgja fyri misbrúki av rúsevnum. Men sum framgongur av nógvum kanningum, er tíanverri torført at vísa á ítekilg úrslit. Satt at siga, so siga hesi úrslit tað, at vit ikki hava nakra patentloyni í so máta. Í hvussu so er ikki, um málið er at minka ella fáa burturbrúk og misbrúk av rúsevnum. Og í hvussu so er ikki, um vanligir upplýsingarhættir verða nýtir. Satt at siga, er nóg, sum tíðir uppá, at upplýsing í summum førum, hevur beint øvugt úrslit.

Skal hetta so føra til, at ein uppgevir alla upplýsing? Thorsen heldur ikki, tí í seg sjálvt er gott at hava kunnleika um rúsevni sum so, tí hesi eru millum okkara. Hóast upplýsing í summum førum kann økja brúk og misbrúk, so er tað ein partur av okkara ment-

an, at tvørrandi kunnleika uppá longri sikt, er tað vandamiklasta.

Eru aðrir upplýsingshættir, enn teir higartil vanligu? Thorsen visir her á mong úrslit, sum peika tann vegin, at frægest læst burturúr tí hátti, har sjálv rúsevni eru í bakgrundini, meðan upplýst verður hvussu kreppur, bólkatryst, avgerðarhættir, sjálvsvírdi o.a. skulu klárast sum frægest. Tí veikleikar her, eru oftani inngangsportrið til misbrúk.

Er annað mál at seta, enn fráhald og minkan av brúki? Thorsen er inni uppá, at kanska kann eisini minkast um skaðaatburð og truplan atburð, sjálvt við sama rúsevnmisbrúki.

Eisini eigur at vera havt í huga, at tey ungu ikki uttan víðari eru málbólkur fyri upplýsing, kanska líka so nóg tey vaksnu sum fyrmyndir og allarmest tey vaksnu og yngri tilkomnu, sum gjøgnum brøð ella starv innan eitt nú ítrótt ella tónleik kunnu vera fyrmyndir fyri tey yngri.

Thorsen visir eisini á, at átøk í fjølmiðlunum hava litla tálmandi virkan,

kanska duga tey til, at tey fráhaldandi og máthaldandi kunnu fasthalda sín atburð. Bestu upplýsingarúslit faast við persónligari kommunikation.

At enda hesuferð, skal eg vísa á tað upplýsingararbeiði, sum av nógvum fólki hevur verið og verður gjørt her á landi. Mótsett tí, sum oftani verður slongt út, er nóg samarbeiði eisini innan slíka upplýsing og undirvísing. Eisini er sera spennandi, at ráðgevin innan rúsevnmisbrúk, sum er knyttur at Rúsdrekka- og narkotikaráðnum, í størstlæddum samarbeiði, hevur gingið nýggjar leiðir innan upplýsing, bæði hvat viðvíkur málbólkunum og upplýsingarhættum. Visandi til úrslitini omanfyri, er hetta avgjørt neyðugt, um vit skulu vænta úrslit í framtíðini.

August G. Wang
Formaður í Rúsdrekka- og narkotikaráðnum

DIESEL
TÆNASTAN P/E
í Sandá · Box 1262
Tlf. 15141 Fax 17341

Vit gera flest allar umvælingar av:

- ✓ Diesel-pumpum
- ✓ Dysum
- ✓ Bátamotorum
- ✓ Turboløðarum
- ✓ Dreygi-arbeiði
- ✓ Sveisi-arbeiði
- ✓ Bilumvælingar
- ✓ diesel/bensin

UMBOD:

YANMAR bátamotorar frá 9-420 HK
CAV KETNER

Dysir og brennoljufiltur eru á goymslu

tíðindablaðið

sosialurin

Box 76,
110 Tórshavn

ÓKEYPIS

Sosialurin
rindar
postgjaldið

64

Undirritaði tekna seg sum haldara av Tíðindablaðnum Sosialinum, og fái blaðið 5 ferðir um vikuna

- ☐ Haldarar í Føroyum: 235,-/ársfj.
- ☐ Haldarar í Danmark: 425,-/ársfj.
- ☐ Haldarar í Danmark: 340,-/ársfj.
(5 bløð í senn)
- ☐ Onnur lond: Ymiskir prísir

Tað ber altíð til at gerast haldari og goldið verður bert fyri bløðini, ið eftir eru av ársfjórðinginum

Navn:

Bústaður:

Postnr, bygd/byur:

Tel.:

Undirskrift:

Vit eru har nakað hendir

Tekna teg sum haldara av Tíðindablaðnum Sosialinum